

Ej sekretess

REMISSVAR

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2024-06-26	24FMV3789-4	1.3
	Dokumentnummer	Sida
		1(7)

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för branschernas konkurrenskraft
103 33 Stockholm

Er referens	Ert datum	Er beteckning
Karin Eckerdal	2024-04-15	KN2024/00705

Svar på remiss av delbetänkandet En ny beredskapssektor (2024:19)

Försvarets materielverk (FMV) har tagit del av delbetänkandet *En ny beredskapssektor – för ökad försörjningsberedskap* (SOU 2024:19) som Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat för synpunkter. I avsnitt 1 kommenterar FMV vad myndigheten har identifierat som delbetänkandets tre huvudsakliga förslag. I avsnitt 2 kommenterar FMV även fyra av de ytterligare överväganden där det i dagsläget inte återfinns några förslag men där utredningen i vissa delar avser att återkomma i ett senare skede.

1. Utredningens huvudsakliga förslag

1.1 En ny beredskapssektor för industri, bygg och handel införs

Att det inrättas en ny beredskapssektor för industri, bygg och handel kan medföra positiva konsekvenser för det militära försvaret kopplat till utvecklingen av beredskapsarbetet inom näringslivet i stort och industrin i synnerhet. Utvecklingen inom den nya sektorn kan bland annat bidra till utveckling av försörjningstrygghet i materieförsörjningen till Försvarmakten.

Förslaget att inrätta en beredskapssektor för industri, bygg och handel och göra Tillväxtverket till sektorsansvarig myndighet får konsekvenser för den pågående omvandlingen av det civila försvaret, framförallt i förhållande till förslagen i Förvarsberedningens rapport *Kraftsamling*. I *Kraftsamling* föreslogs införandet av sektorn Försörjning med industrivaror. Den av utredningen föreslagna sektorn för industri, bygg och handel tar ett bredare perspektiv från enbart försörjning med industrivaror till ett samlat ansvar för hela området industri, bygg och handel och den sektorsansvariga myndigheten föreslås i delbetänkandet även få ett ansvar att stödja regeringen i industripolitiska frågor.¹

Om både sektorerna Försörjning med industrivaror och Industri, bygg och handel ska tillskapas blir det avgörande att gränsytona mellan dem är klargjorda. Om den nya sektorn Industri, bygg och handel istället ska ersätta den av Förvarsberedningen föreslagna sektorn Försörjning med

¹ MSB. 2023. Lista med viktiga samhällsfunktioner - Utgångspunkt för att stärka samhällets beredskap

FMV

Försvarets materielverk

115 88 Stockholm

Besöksadress: Banérgatan 62

Tel: 08-782 40 00

Fax: 08-667 57 99

registrator@fmv.se

www.fmv.se

Org.nr: 202100-0340

VAT nr: SE202100-0340-01

Ej Sekretess

REMISSVAR

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2024-06-26	24FMV3789-4	1.3
	Dokumentnummer	Sida
	ange	2(7)

industrivaror behöver en rad klagöranden göras i förhållande till förslagen som läggs fram i *Kraftsamling*.

Försvarsberedningen föreslog i *Kraftsamling* att myndigheten till stöd för regeringens samordning av det civila försvaret (MSB) skulle bli sektorsansvarig myndighet för sektorn Försörjning med industrivaror. Utredningen anser att Tillväxtverket bör få ansvaret för den nya sektorn Industri, bygg och handel med motiveringen att MSB i nuläget saknar uppdrag och kompetens inom närings- och industripolitiska frågor. I *Kraftsamling* föreslogs MSB ges det sammanhållande nationella ansvaret för det ekonomiska försvaret, inklusive försörjningsberedskapen. FMV lyfte i sitt remissvar på *Kraftsamling* att myndigheten ansåg att ansvaret för det ekonomiska försvaret, inklusive försörjningsberedskapen, är tillräcklig grund för en helt egen myndighetsbildning då det nationella ansvaret för det ekonomiska försvaret kommer att bli en mycket komplex uppgift med många inblandade aktörer.²

Ett starkt ekonomiskt försvar är centralt för det militära försvarets fortsatta funktionalitet vid höjd beredskap och krig. Vid höjd beredskap kommer det behöva göras svåra avdömningar mellan det militära och civila försvarets behov, bland annat kopplat till industrivaruförsörjning, energiförsörjning och transporter. FMV har i tidigare remissvar lyft att en organisatorisk koppling mellan den myndighet som håller samman planeringen av det civila försvaret i fredstid och det ekonomiska försvaret riskerar att leda till obalans i prioriteringarna mellan det civila och militära försvaret vid höjd beredskap.³ FMV anser därför att den föreslagna myndigheten till stöd för regeringens samordning av det civila försvaret (MSB) inte också ska få ansvaret för det ekonomiska försvaret.

Vidare framhåller utredningen att det kan behövas fler myndigheter inom den nya sektorn Industri, bygg och handel och hänvisar bland annat till behovet av ett stärkt beredskapsarbete inom försvarsindustrin. Samtidigt poängterar utredningen att försvarsindustrin har speciella förutsättningar och behov, och att frågan faller utanför ramarna för detta delbetänkande. Därutöver framhåller utredningen att försvarsindustrin kan ha behov av en mer anpassad lösning samt att frågan kräver fortsatt beredning inom Regeringskansliet. FMV delar bedömningen att försvarsindustrin är i behov av en mer anpassad lösning.

FMV noterar att utredningen gör bedömningen att Tillväxtverket, Boverket och SGU behöver förstärkas med tre årsarbetskrafter vardera kopplat till de nya uppdragen. Mot bakgrund av framförallt Tillväxtverkets nya uppdrag kopplat till industri och industripolitiken och de utvecklingsbehov som uppdragen medför finns det en risk att detta är underfinansierat.

² Försvarets materielverk. 2024-03-07. Uppdrag om åtgärdsförslag inom det civila försvaret inför nästa försvarspolitiska inriktningsproposition. 23FMV6250-2.

³ Försvarets materielverk. 2024-03-07. Uppdrag om åtgärdsförslag inom det civila försvaret inför nästa försvarspolitiska inriktningsproposition. 23FMV6250-2.

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2024-06-26	24FMV3789-4	1.3
	Dokumentnummer	Sida
	ange	3(7)

1.2 Tillväxtverket får uppdrag kopplat till industrin och industripolitiken

Det har varit svårt att hitta former för att engagera näringslivet i totalförsvaret och det är därför positivt att en myndighet får ansvar för att arbeta med frågan. FMV:s samverkar med ett stort antal företag och myndighetens beroenden till såväl leverantörer som andra aktörer inom näringslivet medför ett behov av ett tätt samarbete med Tillväxtverket i sin nya roll. FMV kan stödja Tillväxtverket i arbetet med den industri som FMV har kontaktytor mot.

1.3 Tillväxtverket och Boverket får ansvar för byggnads- och reparationsberedskapen inom sina verksamhetsområden

Utredningen är av uppfattningen att det behöver utredas hur det övergripande ansvaret och formerna för byggnads- och reparationsberedskapen ska se ut. Tills dess att det har utretts anser utredningen att den myndighet som har beredskapsansvar inom en funktion även bör ansvara för reparationsberedskapen inom densamma. Utredningen bedömer att det inom samhällsfunktionen bygg och anläggning initialt bör ingå i Boverkets ansvar samt att myndigheten i detta behöver samverka med bland annat FMV eftersom FMV har erfarenhet av att upphandla samt ingå avtal om byggnads- och reparationsstjänster. FMV ser positivt på att bidra med ingångsvärden till utvecklingen av en byggnads- och reparationsberedskap.

I FMV:s remissvar på *Kraftsamling* förordade myndigheten att en beredskapsorganisation som har till uppgift att utföra nybyggnads-, reparations- och röjningsarbeten för totalförsvaret ska (åter)upprättas. En utredning om detta behöver klargöra hur återställningsförmåga inom bygg- och reparationsberedskap ska utformas, bland annat kopplat till gränssytor mellan aktörer. Vidare såg FMV att den myndighet som får ansvar för bygg- och reparationsberedskap även behöver ha en funktion för att genomföra prioriteringar vid höjd beredskap och krig.⁴ FMV vidhåller att våra leverantörer kan vid höjd beredskap och krig ha behov av återställningsförmåga.

2. Ytterligare överväganden

2.1 Andra viktiga samhällsfunktioner

Inom utrikeshandeln anser utredningen att samhällsfunktionen skulle kunna utgöra en egen beredskapssektor alternativt ingå i den nya sektorn Industri, bygg och handel eller organiseras på annat sätt. I *Kraftsamling* föreslogs en egen beredskapssektor för utrikeshandel.

I FMV:s remissvar på *Kraftsamling* förordade myndigheten förslaget om att inrätta en ny beredskapssektor för utrikeshandel som ett led i att skapa ett starkt ekonomiskt försvar.⁵ En fungerande import och export kopplat till försvarsprodukter är en förutsättning för det militära försvarets funktionalitet vid höjd beredskap och krig. Införandet av en beredskapssektor för utrikeshandel kan vara ett sätt att tydliggöra ansvaret för, och främja upprätthållandet av

⁴ Försvarets materielverk. 2024-03-07. Uppdrag om åtgärdsförslag inom det civila försvaret inför nästa försvarspolitiska inriktningsproposition. 23FMV6250-2.

⁵ Försvarets materielverk. 2024-03-07. Uppdrag om åtgärdsförslag inom det civila försvaret inför nästa försvarspolitiska inriktningsproposition. 23FMV6250-2.

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2024-06-26	24FMV3789-4	1.3
	Dokumentnummer	Sida
	ange	4(7)

nödvändig försörjning av kritiska varor och tjänster. Det är avgörande att det militära försvarets behov och perspektiv omhändertas i utformandet av en beredkapssektor för utrikeshandel.

2.2 Ansvaret för kemikalieförsörjningen

I den föreslagna beredkapssektorn för industri, bygg och handel saknas en myndighet med specifik kompetens inom kemikalieområdet. Utredningen konstaterar att Kemikalieinspektionen ligger närmast till hands, men att det inte har närmare utretts om myndigheten skulle vara mest lämpad för rollen som beredkapsmyndighet.

Beroendet av en fungerande kemikalieförsörjning gäller även försörjningskedjorna med bäring på FMV:s verksamhet. Det är positivt att utredningen har identifierat behovet av att en myndighet med kompetens inom kemikalieområdet ingår den nya beredkapssektorn då det är ett viktigt led i arbetet med att stärka försörjningsberedskapen. FMV noterar även att MSB arbetar med skydd mot olyckor med kemikalier genom flera regelverk, bland annat Seveso-lagstiftningen, reglerna om transport av farligt gods och lagen om brandfarliga och explosiva varor.

2.3 Upphandlingsmyndigheten, Kommerskollegium och Tullverket

Upphandlingsmyndigheten, Kommerskollegium och Tullverket har ansvar för verksamheter som är avgörande för näringslivets försörjningsberedskap och i vissa delar för beredskapen i stort. Myndigheterna saknar dock specifik anknytning till den nya beredkapssektorn Industri, bygg och handel eller övriga beredkapssektorer. Utredningen anser att det är viktigt att dessa myndigheter tillsammans arbetar fram ett system för samarbete med företag och övriga berörda beredkaps- och sektorsmyndigheter. Detta för att i en fredstida krissituation, vid höjd beredskap och krig ha en beprövad metod för samarbete.

FMV har ett ansvar att försörja det militära försvaret, både i en nationell och en internationell kontext. Samtidigt omhändertas inte FMV:s behov och perspektiv på ett strukturerat sätt i nuvarande beredskapssystem. Detta är något som FMV tidigare har lyft i olika remissvar.⁶

Givet att utredningen för närvarande formulerat att det finns ett behov av att Upphandlingsmyndigheten, Kommerskollegium och Tullverket utarbetar ett system för samarbete mellan myndigheterna och övriga berörda beredkaps- och sektorsmyndigheter vill FMV framhålla vikten av att även myndigheter inom det militära försvaret inkluderas i arbetet.

2.4 Nya samverkansformer mellan näringslivet och offentliga aktörer

I upphandling och resiliensuppbyggnad krävs nya former för att möjliggöra för offentliga aktörer att välja leverantörer samt utforma kontrakt och modeller för uppbyggande av leverantörens robusthet. I tillägg till de kommersiella avtalen har utredningen sett ett behov av att utveckla formerna för offentligt kravställande utifrån befintlig eller ny lagstiftning.

⁶ Försvarets materielverk. 2023-12-19. Svar på remiss av betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50). 23FMV4743-2; Försvarets materielverk. 2024-03-07. Uppdrag om åtgärdsförslag inom det civila försvaret inför nästa försvarspolitiska inriktningsproposition. 23FMV6250-2.

Ej Sekretess

REMISSVAR

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2024-06-26	24FMV3789-4	1.3
	Dokumentnummer	Sida
	ange	5(7)

Utredningen ser också ett behov av att vidareutveckla detaljerna i förslaget om en nationell funktion för samordning av försörjningsberedskapen som föreslogs i betänkandet *En modell för svensk försörjningsberedskap* (SOU 2023:50). Vidareutvecklingen gäller exempelvis hur funktionen ska samverka med företagen samt hur företagen ska kunna bidra till de sex försörjningsanalyssektorernas inriktnings- och analysarbete.

FMV har tidigare ställt sig positiv till att det upprättas en nationell kontaktpunkt för företag och vill fortsatt framhålla att myndigheten ser ett behov av vara med och utforma denna.⁷ Detta gäller särskilt kontaktpunktens samverkan med företag och företagens bidrag till försörjningsanalyssektorernas inriktnings- och analysarbete eftersom myndigheten har en upprättad samverkan med ett stort antal företag och därtill beroenden till såväl leverantörer som andra aktörer inom näringslivet.

⁷ Försvarets materielverk. 2023-12-19. Svar på remiss av betänkandet *En modell för svensk försörjningsberedskap* (SOU 2023:50). 23FMV4743-2.

Ej Sekretess

REMISSVAR

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2024-06-26	24FMV3789-4	1.3
	Dokumentnummer	Sida
	ange	6(7)

Ärendet

I den slutliga handläggningen har rådgivare Josefin Haaga och rådgivare Johan Irenmark deltagit. Johan Irenmark har varit föredragande.

Försvarets materielverk

Mikael Frisell
Chef Lednings- och ekonomistaben

Ej Sekretess

REMISSVAR

Datum	Diarienummer	Ärendetyp
2024-06-26	24FMV3789-4	1.3
	Dokumentnummer	Sida
	ange	7(7)

Sändlista

Kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till helena.stromback@regeringskansliet.se.

Kopia till

Lednings- och ekonomistaben (funktionsbrevlåda samt Fö-PoC)

HR- och kommunikationsstab

Infrastrukturstab

Juridik- och säkerhetsstab

Armémateriel

Marinmateriel

Flyg- och rymdmateriel

Ledningssystemmateriel

Logistik

Test och evaluering

Marknad och inköp

Arkiv